

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ చతుర్థ కాణ్డే సప్తమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ అగ్నావిష్ణా సజోషసేమా వర్ధన్తు వాంగిరః॥ ద్యుమైర్వాజేభిరా గతమ్॥
వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతిశ్చ మే ప్రసీతిశ్చ మే ధీతిశ్చ మే క్రతుశ్చ మే స్వరశ్చ మే
శ్లోకశ్చ మే శ్రావశ్చ మే శ్రుతిశ్చ మే జ్యోతిశ్చ మే సువశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽపాన- [౧] శ్చ
మే వ్యానశ్చ మేఽసుశ్చ మే చిత్తం చ మ ఆధీతం చ మే వాక్ష్చ మే మనశ్చ మే చక్షుశ్చ మే
శ్రోత్రం చ మే దక్షశ్చ మే బలం చ మ ఓజశ్చ మే సహశ్చ మ ఆయుశ్చ మే జరా చ మ
ఆత్మా చ మే తనూశ్చ మే శర్మ చ మే వర్మ చ మేఽజ్ఞాని చ మేఽస్థాని చ మే పరూగ్ంషి
చ మే శరీరాణి చ మే॥[౨]

అపానస్తనూశ్చ మేఽష్టాదశ చ॥4.7.1॥

జ్యైష్ఠ్యం చ మ ఆధిపత్యం చ మే మన్యశ్చ మే భామశ్చ మేఽమశ్చ మేఽమృశ్చ మే
జేమా చ మే మహిమా చ మే వరిమా చ మే ప్రథిమా చ మే వర్షా చ మే ద్రాఘయా
చ మే వృద్ధం చ మే వృద్ధిశ్చ మే సత్యం చ మే శ్రద్ధా చ మే జగచ్ఛ [౩] మే ధనం చ మే
వశశ్చ మే త్విషిశ్చ మే క్రీడా చ మే మోదశ్చ మే జాతం చ మే జనిష్యమాణం చ మే
సూక్తం చ మే సుకృతం చ మే విత్తం చ మే వేద్యం చ మే భూతం చ మే భవిష్యచ్ఛ మే
సుగం చ మే సుపథం చ మ ఋద్ధం చ మ ఋద్ధిశ్చ మే క్లుప్తం చ మే క్లుప్తిశ్చ మే
మతిశ్చ మే సుమతిశ్చ మే॥[౪]

జగచ్ఛర్దిశ్చతుర్దశ చ॥4.7.2॥

శం॒చ మే॒ మ॒యశ్చ॑ మే॒ ప్రి॒యం చ॑ మే॒కను॒కామశ్చ॑ మే॒ కా॒మశ్చ॑ మే॒ సౌ॒మన॒సశ్చ॑ మే॒ భద్రం॑
 చ॒ మే॒ శ్రే॒యశ్చ॑ మే॒ వ॒స్యశ్చ॑ మే॒ యశశ్చ॑ మే॒ భగశ్చ॑ మే॒ ద్ర॒విణం చ॑ మే॒ య॒న్తా చ॑ మే॒
 ధ॒ర్తా చ॑ మే॒ క్షే॒మశ్చ॑ మే॒ ధృ॒తిశ్చ॑ మే॒ విశ్వం॑ చ [౫] మే॒ మ॒హశ్చ॑ మే॒ సం॒విచ్ఛ॑ మే॒ జ్ఞాత్రం॑
 చ॒ మే॒ సూ॒శ్చ మే॒ ప్ర॒సూశ్చ॑ మే॒ సీ॒రం చ॑ మే॒ ల॒యశ్చ॑ మే॒ ఋ॒తం చ॑ మే॒క॒మృతం॑ చ॒
 మే॒క॒యక్త్తం॑ చ॒ మే॒కనా॒మయచ్ఛ॑ మే॒ జీ॒వాతుశ్చ॑ మే॒ దీ॒ర్ఘా॒యుత్వం॑ చ॒ మే॒కన॒మిత్రం॑ చ॒
 మే॒కభ॒యం చ॑ మే॒ సు॒గం చ॑ మే॒ శ॒యనం॑ చ॒ మే॒ సూ॒షా చ॑ మే॒ సు॒దినం॑ చ॒ మే॑||[౬]

విశ్వం॑చ శయనమష్టౌ చ||4.7.3||

ఊర్క॑ మే॒ సూ॒నృతా॑ చ॒ మే॒ ప॒యశ్చ॑ మే॒ ర॒సశ్చ॑ మే॒ ఘృ॒తం చ॑ మే॒ మ॒ధు చ॑ మే॒ స॒గ్ధిశ్చ॑
 మే॒ శపీ॑తిశ్చ॑ మే॒ కృ॒షిశ్చ॑ మే॒ వృ॒ష్టిశ్చ॑ మే॒ జైత్రం॑ చ॒ మే॒ ఔద్భి॒ద్యం చ॑ మే॒ ర॒యిశ్చ॑ మే॒
 రా॒యశ్చ॑ మే॒ పు॒ష్టం చ॑ మే॒ పు॒ష్టిశ్చ॑ మే॒ వి॒భు చ॑ [౭] మే॒ ప్ర॒భు చ॑ మే॒ బ॒హు చ॑ మే॒
 భూ॒యశ్చ॑ మే॒ పూ॒ర్ణం చ॑ మే॒ పూ॒ర్ణత॑రం చ॒ మే॒కక్షి॑తిశ్చ॑ మే॒ కూ॒యవాశ్చ॑ మే॒క॒న్నం చ॑
 మే॒కక్షు॑చ్ఛ మే॒ వ్రీ॒హయశ్చ॑ మే॒ య॒వాశ్చ॑ మే॒ మా॒షాశ్చ॑ మే॒ తి॒లాశ్చ॑ మే॒ ము॒ద్గాశ్చ॑ మే॒
 ఖ॒ల్వాశ్చ॑ మే॒ గో॒ధూ॒మాశ్చ॑ మే॒ మ॒సు॒రాశ్చ॑ మే॒ ప్రి॒యజ్గ॑వశ్చ॑ మే॒క॒ణవశ్చ॑ మే॒ శ్వా॒మాకాశ్చ॑
 మే॒ నీ॒వారాశ్చ॑ మే॑||[౮]

విభు చ మసురాశ్చతుర్దశ చ||4.7.4||

అ॒శ్మా చ॑ మే॒ మృ॒త్తి॒కా చ॑ మే॒ గి॒రయశ్చ॑ మే॒ ప॒ర్వతాశ్చ॑ మే॒ సి॒కతాశ్చ॑ మే॒ వన॒స్పత॑యశ్చ॑
 మే॒ హి॒రణ్యం॑ చ॒ మే॒క॒యశ్చ॑ మే॒ సీ॒సం చ॑ మే॒ త్ర॒పుశ్చ॑ మే॒ శ్వా॒మం చ॑ మే॒ లో॒హం చ॑
 మే॒క॒గ్నిశ్చ॑ మే॒ ఆ॒పశ్చ॑ మే॒ వీ॒రుధశ్చ॑ మే॒ ఓ॒షధ॑యశ్చ॑ మే॒ కృ॒ష్ణప॑చ్యం చ॒ [౯]
 మే॒కృ॒ష్ణప॑చ్యం చ॒ మే॒ గ్రా॒మ్యాశ్చ॑ మే॒ ప॒శవ॑ ఆ॒రణ్యాశ్చ॑ య॒జ్ఞేన॑ కల్ప॒న్తాం వి॒త్తం చ॑ మే॒
 వి॒త్తిశ్చ॑ మే॒ భూ॒తం చ॑ మే॒ భూ॒తిశ్చ॑ మే॒ వ॒సు చ॑ మే॒ వ॒సతిశ్చ॑ మే॒ క॒ర్మ చ॑ మే॒ శక్తి॑శ్చ॑

మే॒క॒ర్థ॒శ్చ మ॒ ఏ॒మ॒శ్చ మ॒ ఇ॒తి॒శ్చ మే॒ గ॒తి॒శ్చ మే॑||౧౦||

కృ॒ష్ణప॒చ్ఛ॒శ్వాఽష్టా॒వ॒త్సారి॒గ్గో॒శచ్ఛ॑||4.7.5||

అ॒గ్ని॒శ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ సో॒మ॒శ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ స॒వి॒తా చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ స॒ర॒స్వతీ చ మ॒
ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ పూ॒షా చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ బృ॒హ॒స్ప॒తి॒శ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ మి॒త్ర॒శ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ
మే॒ వ॒రు॒ణశ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ త్వ॒ష్టా చ [౧౦] మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ ధా॒తా చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒
వి॒ష్ణు॒శ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒క॒శ్వినౌ చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ మ॒రు॒తశ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ వి॒శ్వే చ మే॒
దే॒వా ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ పృ॒థి॒వీ చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒క॒న్త॒రిక్షం చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ ద్యౌశ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ
మే॒ ది॒శశ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ మూ॒ర్ధా చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॒ ప్ర॒జాప॒తిశ్చ మ॒ ఇ॒న్త॒శ్చ మే॑||౧౧||

త్వ॒ష్టా చ ద్యౌశ్చ మ॒ ఏ॒కవి॒గ్గో॒శతి॒శ్చ॑||4.7.6||

అ॒గ్గో॒శు॒శ్చ మే॒ ర॒శ్మి॒శ్చ మే॒క॒దా॒భ్యశ్చ మే॒క॒ధి॒పతి॒శ్చ మ॒ ఉ॒పా॒గ్గో॒శు॒శ్చ మే॒క॒న్త॒ర్యామ॒శ్చ మ॒
ఐ॒న్త॒వా॒యవ॒శ్చ మే॒ మై॒త్రా॒వ॒రు॒ణశ్చ మ॒ ఆ॒శ్విన॒శ్చ మే॒ ప్ర॒తి॒ప్ర॒స్థాన॒శ్చ మే॒ శు॒క్ర॒శ్చ మే॒ మ॒న్థీ
చ మ॒ ఆ॒గ్ర॒య॒ణశ్చ మే॒ వై॒శ్వదే॒వశ్చ మే॒ ధ్రు॒వశ్చ మే॒ వై॒శ్వా॒న॒రశ్చ మ॒ ఋ॒తు॒గ్ర॒హాశ్చ [౧౩]
మే॒క॒తి॒గ్రాహ్య॒శ్చ మ॒ ఐ॒న్త్రా॒గ్ని॒శ్చ మే॒ వై॒శ్వదే॒వశ్చ మే॒ మ॒రు॒త్వ॒తీయా॒శ్చ మే॒ మా॒హే॒న్త॒శ్చ మ॒
ఆ॒ది॒త్యశ్చ మే॒ సా॒వి॒త్రశ్చ మే॒ సా॒ర॒స్వత॒శ్చ మే॒ పౌ॒ష్ణశ్చ మే॒ పా॒త్యీ॒వ॒తశ్చ మే॒
హో॒రి॒యో॒జన॒శ్చ మే॑||౧౪||

ఋ॒తు॒గ్ర॒హాశ్చ చ॒తు॒స్త్రి॒గ్గో॒శచ్ఛ॑||4.7.7||

ఇ॒ధ్మ॒శ్చ మే॒ బ॒ర్హి॒శ్చ మే॒ వే॒ది॒శ్చ మే॒ ధి॒ష్ణి॒యాశ్చ మే॒ సు॒చ॒శ్చ మే॒ చ॒మ॒సాశ్చ మే॒
గ్రా॒వా॒ణశ్చ మే॒ స్వ॒రవ॒శ్చ మ॒ ఉ॒ప॒ర॒వాశ్చ మే॒క॒ధి॒ష॒వణే చ మే॒ ద్రో॒ణక॒లశ॒శ్చ మే॒
వా॒య॒వ్యాని చ మే॒ పూ॒త॒భృ॒చ్చ మ॒ ఆ॒ధ॒వ॒నీ॒యశ్చ మ॒ ఆ॒గ్నీ॒ధ్రం చ మే॒ హ॒వి॒ర్ధా॒నం చ మే॒

గృ॒హశ్చ॑ మే॒ స॒దశ్చ॑ మే॒ పు॒రో॒డా॒శాశ్చ॑ మే॒ ప॒చ॒తాశ్చ॑ మే॒ వ॒భృ॒థశ్చ॑ మే॒ స్వ॒గా॒కారశ్చ॑ మే॑॥

[౧౫]

గృ॒హశ్చ॑ షో॒డశ॑ చ॑॥4.7.8॥

అగ్ని॑శ్చ మే॒ ఘ॒ర్మశ్చ॑ మే॒ క॒ర్మశ్చ॑ మే॒ సూ॒ర్యశ్చ॑ మే॒ ప్రా॒ణశ్చ॑ మే॒ క్ష॒మే॒ధశ్చ॑ మే॒ పృ॒థి॒వీ చ॑
మే॒ క॒ది॒తిశ్చ॑ మే॒ ది॒తిశ్చ॑ మే॒ ద్యౌశ్చ॑ మే॒ శ॒క్వరీ॒రజ్గల॑యో ది॒శశ్చ॑ మే॒ య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒న్తాం
ఋ॒క్ష్వ మే॒ సా॒మ చ॑ మే॒ సో॒మశ్చ॑ మే॒ య॒జుశ్చ॑ మే॒ దీ॒క్షా చ॑ మే॒ త॒పశ్చ॑ మ॒ ఋ॒తుశ్చ॑ మే॒
వ్ర॒తం చ॑ మే॒ క॒హో॒రా॒త్రయో॒ర్వృష్ట్యా॑ బృ॒హద్ర॑థ॒న్తరే॑ చ॒ మే॒ య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్పే॒తామ్॑॥[౧౬]

దీ॒క్షా॒ష్టాదశ॑ చ॑॥4.7.9॥

గ॒ర్భాశ్చ॑ మే॒ వ॒ధ్నాశ్చ॑ మే॒ త్ర్య॒విశ్చ॑ మే॒ త్ర్య॒వీ చ॑ మే॒ ది॒త్య॒వాత్ చ॑ మే॒ ది॒త్యా॒హీ చ॑ మే॒
ప॒శ్చా॒విశ్చ॑ మే॒ ప॒శ్చా॒వీ చ॑ మే॒ త్రి॒వ॒ధ్నశ్చ॑ మే॒ త్రి॒వ॒ధ్నా చ॑ మే॒ తు॒ర్య॒వాత్ చ॑ మే॒ తు॒ర్యా॒హీ
చ॑ మే॒ ప॒ష్ఠ॒వాత్ చ॑ మే॒ ప॒ష్ఠా॒హీ చ॑ మ॒ ఉ॒క్షా చ॑ మే॒ వ॒శా చ॑ మ॒ ఋ॒షభ॑శ్చ [౧౭] మే॒
వే॒హ॒చ్ఛ మే॒ క॒న॒ద్వా॒శ్చ మే॒ ధే॒నుశ్చ॑ మ॒ ఆ॒యు॒ర్యజ్ఞే॑న క॒ల్ప॒తాం ప్రా॒ణో య॒జ్ఞేన॑
క॒ల్ప॒తామ॑పా॒నో య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తాం వ్యా॒నో య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తాం చక్షు॑ర్యజ్ఞేన క॒ల్ప॒తాగ్ శ్రో॑త్రం
య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తాం మ॒నో య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తాం వాగ్మ॑జ్ఞేన క॒ల్ప॒తామా॒త్మా య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తాం
య॒జ్ఞో య॒జ్ఞేన॑ క॒ల్ప॒తామ్॑॥[౧౮]

ఋ॒షభ॑శ్చ చ॒త్వారి॑గ్గం॒శచ్చ॑॥4.7.10॥

ఏ॒కా చ॑ మే॒ తి॒స్రశ్చ॑ మే॒ ప॒శ్చా చ॑ మే॒ స॒ప్త చ॑ మే॒ న॒వ చ॑ మ॒ ఏ॒కాద॑శ చ॒ మే॒ త్ర॒యోద॑శ చ॒
మే॒ ప॒శ్చాద॑శ చ॒ మే॒ స॒ప్తద॑శ చ॒ మే॒ న॒వద॑శ చ॒ మ॒ ఏ॒కవి॑గ్గం॒శతి॑శ్చ మే॒ త్ర॒యోవి॑గ్గం॒శతి॑శ్చ
మే॒ ప॒శ్చావి॑గ్గం॒శతి॑శ్చ మే॒ స॒ప్తవి॑గ్గం॒శతి॑శ్చ మే॒ న॒వవి॑గ్గం॒శతి॑శ్చ మ॒ ఏ॒కత్రి॑గ్గం॒శచ్చ॑ మే॒

త్రయస్త్రిగ్శచ్చ [౧౯] మే చతస్రశ్చ మేఽష్టై చ మే ద్వాదశ చ మే షోడశ చ మే
 విగ్శతశ్చ మే చతుర్విగ్శతశ్చ మేఽష్టావిగ్శతశ్చ మే ద్వాత్రిగ్శచ్చ మే షట్త్రిగ్శచ్చ
 మే చత్వారిగ్శచ్చ మే చతుశ్చత్వారిగ్శచ్చ మేఽష్టాచత్వారిగ్శచ్చ మే వాజశ్చ
 ప్రసవశ్చాఽపిజశ్చ క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధా చ వ్యశ్నియశ్చాఽన్త్యానశ్చాన్త్యశ్చ
 భౌవనశ్చ భువనశ్చాఽధిపతిశ్చ॥[౨౦]

త్రయస్త్రిగ్శచ్చ వ్యశ్నియ ఏకాదశ చ॥4.7.11॥

వాజో నః సప్త ప్రదిశశ్చతస్రో వా పరావతః॥ వాజో నో విశ్వేర్ధైవైర్ధనసాతావిహాఽవతు॥ విశ్వే
 అద్య మరుతో విశ్వ ఊతీ విశ్వే భవన్త్యగ్నయః సమిద్ధాః॥ విశ్వే నో దేవా అవసాఽగమన్తు
 విశ్వమస్తు ద్రవిణం వాజో అస్మే ॥ వాజస్య ప్రసవం దేవా రథైర్యాతా హిరణ్యయైః॥
 అగ్నిరిన్ద్రో బృహస్పతిర్మరుతః సోమపీతయే॥ వాజేవాజేఽవత వాజినో నో ధనేషు [౨౦] విప్రా
 అమృతా ఋతజ్ఞాః॥ అస్య మధ్వః పిబత మాదయధ్వం తృప్తా యాత పథిభిర్దేవయానైః॥
 వాజః పురస్తాదుత మధ్యతో నో వాజో దేవాగ్ం ఋతుభిః కల్పయాతి॥ వాజస్య హి ప్రసవో
 నన్నమీతి విశ్వా ఆశా వాజపతిర్భవేయమ్॥ పయః పృథివ్యాం పయ ఓషధీషు పయో
 దివ్యన్తరిక్షే పయో ధామ్॥ పయస్వతీః ప్రదిశః సన్తు మహ్యామ్॥ సం మా సృజామి పయసా
 ఘృతేన సం మా సృజామ్యప [౨౧] ఓషధీభిః॥ సోఽహం వాజగ్ం సనేయమగ్నే॥ నక్తోషాసా
 సమనసా విరూపే ధాపయేతే శిశు మేకగ్ం సమీచీ॥ ద్యావా క్షామా రుక్మో అన్తర్వి భాతి
 దేవా అగ్నిం ధారయన్త్రవిణోదాః॥ సముద్రోఽసి నభస్వానార్తదానుః శం భూర్మయోభూరభి
 మా వాహి స్వాహా మారుతోఽసి మరుతాం గణః శం భూర్మయోభూరభి మా వాహి
 స్వాహాఽవస్యూరసి దువస్వాఞ్చభూర్మయోభూరభి మా వాహి స్వాహా॥[౨౩]

ధనేష్వపో దువస్వాఞ్చభూర్మయోభూరభి మా ద్యే చ॥4.7.12॥

అగ్నిం యునజ్మి శవసా ఘృతేన దివ్యగ్ం సుపర్ణం వయసా బృహన్తమ్ తేన వయం
 పతేమ బ్రధ్నస్య విష్టపగ్ం సువో రుహాణా అధి నాక ఉత్తమే || ఇమో తే పక్షావజరౌ
 పతత్రిణో యాభ్యాగ్ం రక్షాగ్స్యపహగ్స్యగ్ని తాభ్యాం పతేమ సుకృతాము లోకం
 యత్రోషయః ప్రథమజా యే పురాణాః|| చిదసి సముద్రయోనిరిన్దుర్దక్షః శ్వేన ఋతావా
 హిరణ్యపక్షః శకునో భురణ్యుర్మహాన్తన్ధస్థే ధ్రువః [౨౪] ఆ నిషత్తః|| నమస్తే అస్తు మా
 మా హిగ్ంసీర్విశ్వస్య మూర్ధన్నధి తిష్ఠసి శ్రితః|| సముద్రే తే
 హృదయమన్తరాయుర్ద్యావాపృథివీ భువనేష్వర్పితే|| ఉద్నో దత్తోదధిం భిన్త దివః
 పర్జన్యాదన్తరిక్షాత్పృథివ్యాస్తతో నో వృష్ట్వాఽవత|| దివో మూర్ధాఽసి పృథివ్యా
 నాభిరూర్గపామోషధీనామ్|| విశ్వాయుః శర్మ సప్రథా నమస్పథే|| యేనరోషయస్తపసా సత్ర
 [౨౫] మాసతేన్ధానా అగ్నిగ్ం సువరాభరన్తః|| తస్మిన్నహం ని దధే నాకే అగ్నిమే తం
 యమాహుర్మనవః స్తీర్ణబరోహిషమ్|| తం పత్నీభిరను గచ్ఛేమ దేవాః పుత్రైర్భ్రాతృభిరుత
 వా హిరణ్యైః|| నాకం గృహ్ణానాః సుకృతస్య లోకే తృతీయే పృష్ఠే అధి రోచనే దివః|| ఆ
 వాచో మధ్యమరుహద్భురణ్యురయమగ్నిః సత్పతిశ్చేకితానః|| పృష్ఠే పృథివ్యా నిహితో
 దవిద్యుతదధస్పదం కృణుతే [౨౬] యే పృతన్యవః|| అయమగ్నిర్వీరతమో వయోధాః
 సహస్రియో దీప్యతామప్రయుచ్ఛన్|| విభ్రాజమానః సరిరస్య మధ్య ఉప ప్ర యాత దివ్యాని
 ధామ|| సం ప్ర చ్యవధ్వమను సం ప్ర యాతాఽగ్నే పథో దేవయానాన్ కృణుధ్వమ్||
 అస్మిన్తన్ధస్థే అధ్యుత్తరస్మిన్విశ్వే దేవా యజమానశ్చ సీదత|| యేనా సహస్రం వహసి
 యేనాఽగ్నే సర్వవేదసమ్|| తేనేమం యజ్ఞం నో వహ దేవయానో య [౨౭] ఉత్తమః||
 ఉద్బుధ్యస్వాఽగ్నే ప్రతి జాగృహ్యేనమిష్టాపూర్తే సగ్ం సృజేథామయంచ | పునః
 కృణ్యగ్న్స్త్వా పితరం యువానమన్వాతాగ్ంసీత్వయి తన్తుమేతమ్|| అయం తే
 యోనిర్ఋత్వియో యతో జాతో అరోచథాః|| తం జానన్నగ్న ఆ రోహాఽథా నో వర్ధయా
 రయిమ్||[౨౮]

ధృ॒వ॒స్స॒త్రం॑కృ॒ణు॒తే య॒స్స॒ప్త॒త్రి॒గ్ంశ॑చ్ఛ॥4.7.13॥

మ॒మా॒గ్నీ॑ వ॒రో॑ వి॒హ॒వే॑ష్వ॒స్తు వ॒యం॑ త్వే॒న్ధా॒నా॒స్త॒ను॒వం॑ పు॒షే॒మ॒ మ॒హ్యం॑ న॒మ॒న్తాం॑
ప్ర॒ది॒శ॒శ్చ త॒స్ర॒స్త్వయా॑ధ్యక్షే॒ణ పృ॒త॒నా జ॒యే॒మ॒॥ మ॒మ దే॒వా వి॒హ॒వే స॒న్తు స॒ర్వ
ఇ॒న్త్రావ॑న్తో మ॒రుతో॑ వి॒ష్ణు॒రగ్నిః॑ మ॒మా॒న్త॒రిక్ష॑ము॒రు గో॒ప॒మ॒స్తు మ॒హ్యం వా॒తః ప॒వ॒తాం
కా॒మే అ॒స్మిన్న్॑॥ మ॒యి దే॒వా ద్ర॒విణ॑మా॒ య॒జ॒న్తాం మ॒యాశీ॑ర॒స్తు మ॒యి దే॒వహూ॑తిః॒
దై॒వ్యా హో॑తారా వ॒నిష॑న్త [౨౯] పూ॒ర్వేక॑రి॒ష్టాః స్యా॒మ త॒ను॒వా సు॒వీ॒రాః॑॥ మ॒హ్యం య॒జ॒న్తు
మ॒మ యా॑ని హ॒వ్యాక॑కూ॒తిః స॒త్యా మ॒నసో॑ మే అ॒స్తు ఏ॒నో మా ని గాం
క॒త॒మ॒చ్ఛనా॑హం విశ్వే దే॒వాసో॑ అ॒ధి వో॑చ॒తా మే॑॥ దే॒వీః ష॒డూర్వీ॑రు॒రు ణః కృ॑ణోత విశ్వే
దే॒వాస ఇ॒హ వీ॑ర॒యధ్వా॑మ్॒ మా హా॑స్మ॒హి ప్ర॒జయా॑ మా త॒నూభి॑ర్మా ర॒ధామ ద్వి॑ష॒తే సో॒మ
రా॒జన్న్॑॥ అ॒గ్నిర్మ॒న్యం ప్ర॒తి॒ను॒ద॒న్పుర॑స్త్తా- [౩౦] దద॒బ్ధో గో॒పాః పరి॑ పా॒హి న॒స్త్వమ్॑
ప్ర॒త్య॒జ్ఞో య॒న్తు ని॒గుతః॑ పు॒నస్తే॑మై॒షాం చి॒త్తం ప్ర॒బుధా॑ వి నే॒శత్॑॥ ధా॒తా ధా॒తృణాం॑
భు॒వన॑స్య య॒స్పతి॑ర్దే॒వగ్ం స॒వితా॑ర॒మభి॑మా॒తిషా॑హమ్॒ ఇ॒మం య॒జ్ఞమ॒శ్వినో॑భా
బృ॒హ॒స్పతి॑ర్దే॒వాః పా॒న్తు య॒జ॒మానం॑ న్య॒ర్థాత్॑॥ ఉ॒రు॒వ్యచా॑ నో మ॒హిషః॑ శ॒ర్మ
యగ్ం॑సద॒స్మిన్ హ॒వే పు॒రుహూ॑తః పు॒రుక్ష॑ స నః ప్ర॒జాయే॑ హ॒ర్యశ్వ॑ మృ॒డయే॑న్త మా
[౩౦] నో రీ॒రిషో॑ మా ప॒రా దాః॒॑ యే నః॑ స॒పత్నా॑ అ॒ప తే భ॑వ॒న్త్విన్త్రా॒గ్నిభ్యా॑మ॒వ బా॑ధామ॒హే
తాన్॑ వ॒సవో॑ రు॒ద్రా ఆ॒దిత్యా॑ ఉ॒పరి॑స్పృ॒శం మో॒గ్రం చే॒త్తార॑మ॒ధిరా॒జమ॑క్ర॒న్న్॑॥
అ॒ర్వా॒శ్చమి॑న్త్ర॒మముతో॑ హ॒వామ॑హే॒ యో గో॑జి॒ద్ధన॑జి॒దశ్వ॑జి॒ద్యః॑ ఇ॒మం నో య॒జ్ఞం వి॒హ॒వే
జు॒షస్వా॑స్య కు॒ర్మో హరి॑వో మే ది॒నం త్వా॑॥[౩౧]

వ॒నిష॑న్త పు॒రస్తా॑న్మా త్రి॒చత్వారి॑గ్ంశచ్ఛ॥4.7.14॥

అ॒గ్నిర్మ॒న్వే ప్ర॒థమ॑స్య ప్ర॒చేత॑సో॒ యం పా॑శ్చ॒జన్యం॑ బ॒హవః॑ స॒మిన్ధ॑తే॒ విశ్వ॑స్యాం వి॒శి

ప్ర॒వి॒వి॒శి॒వాగ్ం స॒మీ॒మ॒హే స నో ము॒ఞ్చ॒త్వగ్ంహ॒సః॥ య॒స్యేదం ప్రా॒ణన్ని॒మి॒షద్యదే॒జతి॑
 య॒స్య జా॒తం జన॑మాన॒ఞ్చ కే॒వలమ్॑| స్తా॒మ్యగ్నిం నా॒థితో జో॒హవీ॒మి స నో
 ము॒ఞ్చ॒త్వగ్ంహ॒సః॥ ఇ॒న్ద్రస్య॑ మ॒న్యే ప్రథ॑మ॒స్య ప్రచే॑తసో వృ॒త్రఘ్నః॑ స్తో॒మా ఉప॑
 మా॒ముపా॑గుః| యో దా॒శుషః॑ సు॒కృతో హ॒వము॑ప గ॒న్తా [33] స నో ము॒ఞ్చ॒త్వగ్ంహ॒సః॥
 యః సం॒గ్రామం॑ న॒యతి॑ సం వ॒శీ యు॒ధే యః పు॒ష్టాని॑ సగ్ంసృ॒జతి॑ త్ర॒యాణి॑| స్తామీ॒న్ద్రం
 నా॒థితో జో॒హవీ॒మి స నో ము॒ఞ్చ॒త్వగ్ంహ॒సః॥ మ॒న్యే వాం మి॒త్రావ॑రుణా త॒స్య వి॒త్తగ్ం
 స॒త్యోజ॑సా దృ॒గ్ంహ॒ణా యం నుదే॑థే| యా రా॒జాన॑గ్ం స॒రథం॑ యాథ ఉ॒గ్రా తా నో
 ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥ యో వాగ్ం రథ॑ ఋ॒జుర॑శ్శిః స॒త్యధ॑ర్మా మి॒థుశ్చ ర॑న్త॒ముప॑యాతి
 దూ॒షయ॑న్| స్తామి [34] మి॒త్రావ॑రుణా నా॒థితో జో॒హవీ॒మి తా నో ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥
 వా॒యోః స॒వితు॑ర్విదధాని మ॒న్మహే॑ యా॒వాత్మ॑న్వద్భి॒భృతో॑ యౌ చ రక్ష॑తః| యౌ విశ్వ॑స్య
 పరి॒భూ బ॒భూవ॑తుస్తా నో ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥ ఉప శ్రే॒ష్ఠా న ఆ॒శిషో॑ దే॒వయో॑ర్ధర్మే
 అ॒స్థిరన్॑| స్తామి వా॒యుగ్ం స॒వితారం॑ నా॒థితో జో॒హవీ॒మి తా నో ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥
 రథీ॑త॒మౌ రథీ॑నామ॒హ్వా ఊ॒తయే॑ శు॒భం గమి॑ష్మే సు॒య మే భి॒రశ్శ్రేః॑| య॒యో [35] ర్వాం
 దే॒వౌ దే॒వేష్వ॑నిశిత॒మోజ॑స్తా నో ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥ యద॒యాతం॑ వహ॒తుగ్ం
 సూ॒ర్యా॒యాస్త్రి చక్రే॑ణ సగ్ంసద॒మిచ్ఛ॑మానౌ| స్తామి దే॒వావ॑శ్వినౌ నా॒థితో జో॒హవీ॒మి తా నో
 ము॒ఞ్చ త॒మాగ॑సః॥ మ॒రుతాం॑ మ॒న్యే అధి॑ నో బ్రు॒వన్తు॑ ప్రే॒మాం వా చం॑ వి॒శ్వామ॑వన్తు
 విశ్వే॑| ఆ॒శూన్ హు॑వే సు॒యమా॑నూతయే తే నో ము॒ఞ్చ స్త్వీ॒నసః॑| తి॒గ్మమా॑యుధం
 వీడి॑తగ్ం సహ॒స్వద్ధి॒వ్యగ్ం శర్ధః॑ [36] పృత॑నాసు జి॒ష్ణు| స్తామి దే॒వాన్మ॑రుతో నా॒థితో
 జో॒హవీ॒మి తే నో ము॒ఞ్చస్త్వీ॒నసః॑| దే॒వానాం॑ మ॒న్యే అధి॑ నో బ్రు॒వన్తు॑ ప్రే॒మాం వా చం॑
 వి॒శ్వామ॑వన్తు విశ్వే॑| ఆ॒శూన్ హు॑వే సు॒యమా॑నూతయే తే నో ము॒ఞ్చస్త్వీ॒నసః॑| యది॒దం
 మా॒భిశో॑చతి పౌరు॒షేయే॑ణ దై॒వ్యేన॑| స్తామి వి॒శ్వాన్దే॒వాన్నా॒థితో జో॒హవీ॒మి తే నో
 ము॒ఞ్చస్త్వీ॒నసః॑| అను నో॒ద్యాను॑మతిర- [37] ని॒ద్దను॑మతే త్వం వైశ్వా॒నరో న ఊ॒త్యా

పుష్టో దివి॑ యే అప్రథే॑తామమితే॑భిరోజో॑భిర్యే ప్రతి॑ష్ఠే అభ॑వతాం వసూ॑నామ్ స్తామి॑
 ద్యావా॑పుథివీ॑ నాథి॑తో జోహ॑వీమి తే నో ము॑ఞ్చతమగ్ంహ॑సః॥ ఉర్వీ॑ రోద॑సీ వరి॑వః
 కృ॑ణోతం క్షే॑త్రస్య పత్నీ॑ అధి నో బ్రూ॑యాతమ్ స్తామి॑ ద్యావా॑పుథివీ॑ నాథి॑తో జోహ॑వీమి తే
 నో ము॑ఞ్చతమగ్ంహ॑సః॥ యత్తే॑ వయం పు॑రుషత్రా యవి॑ష్టావి॑ద్వాగ్ంసశ్చ॑కృమా క॑చ్చనా
 [30] క॑గః॥ కృ॑ధీ స్వ॑స్మాగ్ం అది॑తేరనాగా వ్యే॑నాగ్ంసి శిశ్ర॑థో వి॑ష్వగగ్ని॑॥ యథా॑ హ
 తద్వ॑సవో గౌ॒ర్యం చి॒త్పది॑ షి॒తామము॑ఞ్చతా యజ॑త్రాః॥ ఏ॒వా త్వ॑మస్మత్ప్ర ము॑ఞ్చా
 వ్యగ్ంహః॑ ప్రా॒తార్యగ్ని॑ ప్రత॒రాం న ఆ॑యుః॥[31]

గన్తా॑ దూ॒షయన్తా॑మి॒ యయో॑శ్శర్ధో॒నుమతి॑రను చన చతు॑స్త్రిగ్ంశచ్చ॥4.7.15॥

అగ్నే॑ర్మన్వే॒ యస్యై॑దమి॒న్ద్రస్య॑ యస్య॑గ్రామగ్ం సనో॑ ము॑ఞ్చత్వగ్ంహ॑సః॥ మన్వే॑ వాం తా నో ము॑ఞ్చతమాగ॑సః॥ యో వాం
 వాయో॑రుప రథీ॑తమో యదయా॑తమశ్వి॑నౌ తౌ నో ము॑ఞ్చతమాగ॑సః॥ మరు॑తాం తిగ్ం మరు॑తో దే॒వానాం॑ యది॑దం వి॒శ్వాన్తే॑
 నో ము॑ఞ్చన్తే॒నసః॑ అను న ఉర్వీ॑ ద్యావా॑పుథివీ॑ తే నో ము॑ఞ్చతమగ్ంహ॑సో యత్తే॑॥ చతు॑రగ్ంహ॑సష॒డాగ॑సశ్చతు॑రే॒నసో॑
 ద్వి॑రగ్ంహ॑సః॥

అగ్నా॑విష్ణు జ్యేష్ఠ్యగ్ం శం॒వోర్కౌ॒శ్చా వా॒గ్నిశ్చా॒గ్ంశుశ్చే॑ధృశ్చా॒గ్నిశ్చ॑ గర్భా॑శ్చై॒వా చ వాజో॑ నో॒గ్నిం యు॑నజ్ఞి
 మమా॑గ్నేగ్నేర్మన్వే॒ పశ్చా॑దశ॥15॥

అగ్నా॑విష్ణు అగ్ని॑శ్చ వాజో॑నో అద॑భ్యో గో॒పా నవ॑త్రిగ్ంశత్॥39॥

అగ్నా॑విష్ణు ప్రత॒రాంన ఆ॑యుః॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥

॥ఇతి చతుర్థ కాణ్డే సప్తమ ప్రశ్నః॥

॥చతుర్థకాణ్డః సమాప్తః॥